

CONV 391/02

NEW VERSION

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Γραμματείας

προς τη : Συνέλευσης

Θέμα : Εισήγηση των κ.κ. Barnier και Vitorino, μελών της Συνέλευσης
«Προς έναν καλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών»

Ο Γενικός Γραμματέας της Συνέλευσης έλαβε την επισυναπτόμενη εισήγηση των κ.κ. Barnier και Vitorino, μελών της Συνέλευσης.

_____

**Ευρωπαϊκή Συνέλευση
– 7 Νοεμβρίου 2002 –**

**Για έναν καλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών
Συμβολή των κ.κ. Barnier και Vitorino στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση**

Οι οικονομικές πολιτικές είναι, και θα παραμείνουν, εθνική αρμοδιότητα. Ωστόσο, ο συντονισμός τους αποτελεί κοινή υποχρέωση. Πρέπει να βελτιωθεί η συμμόρφωση προς αυτήν την υποχρέωση, όπως δείχνουν οι δυσκολίες των τελευταίων μηνών.

Όμως, στον τομέα αυτό, δεν αρκεί να τεθεί οι κανόνες του παιχνιδιού : Πρέπει ακόμη ο διαιτητής να έχει αρκετό κύρος ώστε να επιβάλει την τήρηση των κανόνων και οι δομές λήψης αποφάσεων να είναι προσαρμοσμένες στα διακυβεύματα. Θα απαιτηθούν γι' αυτό ορισμένες μεταρρυθμίσεις της συνθήκης.

Η ομάδα εργασίας για την οικονομική διακυβέρνηση εντόπισε τα κυριότερα ζητήματα, τα οποία πρέπει τώρα να συζητήσει η σύνοδος ολομέλειας της Συνέλευσης. Φαίνεται σκόπιμο να αναφερθούμε εν συντομία στους λόγους οι οποίοι επιβάλλουν την προσαρμογή των συνθηκών μας.

1. Πώς πρέπει να εξασφαλισθεί καλύτερα η τήρηση των κοινών υποχρεώσεων;

Το ζητούμενο εδώ δεν είναι να αποφανθούμε για τη φύση των κοινών κανόνων. Οι σχετικές συζητήσεις συνεχίζονται -αλλά, όποια και εάν είναι η έκβασή τους, ένα είναι βέβαιο: η οικονομική και νομισματική ένωση χρειάζεται, για να λειτουργήσει, κοινή πειθαρχία και συντονισμό. Πρέπει να τηρούνται οι υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί.

Προς το παρόν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απευθύνει στο Συμβούλιο απλή σύσταση ως προς τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής και τις προειδοποιήσεις που προβλέπονται στο σύμφωνο σταθερότητας. Το Συμβούλιο μπορεί εύκολα να τροποποιήσει το περιεχόμενο αυτών των συστάσεων της Επιτροπής.

Δεν χρειάζεται να τονισθεί πόσο δύσκολα ο αντιπρόσωπος μιας κυβέρνησης απευθύνει προειδοποίηση σε έναν από τους συναδέλφους του στο Συμβούλιο. Η κατάσταση αυτή οδηγεί σε συμβιβασμούς, οι οποίοι θίγουν την αξιοπιστία των μηχανισμών συντονισμού των οικονομικών πολιτικών.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή συνιστά τη μετατροπή των συστάσεων σε *προτάσεις* για τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής και τις προειδοποιήσεις που προβλέπονται στο σύμφωνο σταθερότητας. Με άλλα λόγια, θα απαιτείται η συναίνεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να τροποποιούνται αυτές οι προτάσεις, εκτός εάν η τροποποίηση αποφασισθεί ομόφωνα από το Συμβούλιο. Αυτός είναι ο συνήθης τρόπος εργασίας που προβλέπει η συνθήκη.

Με την προσαρμογή αυτή:

- θα παρείχοντο στην Επιτροπή τα μέσα για να επιβάλει την τήρηση των κανόνων από όλα τα κράτη μέλη·
- θα διαφυλασσόταν ο κοινοτικός χαρακτήρας της διαδικασίας και η συνοχή των πολιτικών.

2. Πώς πρέπει να αποφασίζονται οι προειδοποιήσεις;

Η ομάδα εργασίας για την οικονομική διακυβέρνηση αναγνώρισε γενικά ότι είναι σημαντικό να μπορεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να απευθύνει, αυτόνομα, μια πρώτη προειδοποίηση σε κράτος μέλος στο οποίο υπάρχει κίνδυνος υπερβολικού ελλείμματος.

Για λόγους αποτελεσματικότητας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, πρέπει επιπλέον να αποκλείεται το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος από την ψηφοφορία επί των προειδοποιήσεων.

Η Συνθήκη προβλέπει ήδη αποκλεισμό από την ψηφοφορία όταν το Συμβούλιο πρέπει να απευθύνει όχληση σε κράτος μέλος να μειώσει το υπερβολικό έλλειμμα — αλλά αυτή η διευκρίνιση παραλείφθηκε όσον αφορά την ψηφοφορία επί των προειδοποιήσεων. Εξ

ορισμού, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα είναι γενικά αντίθετο σε κάθε προειδοποίηση. Φαίνεται εύλογο να αποκλεισθεί το εν λόγω κράτος μέλος από την ψηφοφορία ώστε να αποφευχθεί να είναι συγχρόνως δικαστής και διάδικος. Η λύση αυτή θα ήταν επίσης δικαιότερη: πρέπει να διαπιστωθεί ότι, λόγω της στάθμισης των ψήφων, τα μεγαλύτερα σε πληθυσμό κράτη μπορούν ευκολότερα να αποφύγουν τις προειδοποιήσεις από ό,τι τα άλλα επειδή μπορούν ευχερέστερα να εξεύρουν συμμάχους για τη διαμόρφωση μειοψηφίας που να εμποδίζει τη λήψη απόφασης. Δικαιοσύνη και αποτελεσματικότητα : δύο σοβαροί λόγοι για την προσαρμογή, στο σημείο αυτό, των διατάξεων της συνθήκης.

3. Πώς πρέπει να αποφασίζουν μεταξύ τους τα κράτη μέλη της ζώνης ευρώ;

Τα σύνορα της ζώνης ευρώ τείνουν να συμπέσουν με εκείνα της Ένωσης. Αλλά, δεδομένου ότι πολλά κράτη μέλη δεν μετέχουν ακόμη στη ζώνη ευρώ και ο αριθμός τους θα αυξηθεί με τη διεύρυνση, θα απαιτηθεί πιθανότατα σειρά ετών για την επίτευξη του φυσικού αυτού στόχου.

Σε σχέση με το θέμα αυτό, πρέπει να φαντασθούμε τα προβλήματα λειτουργίας μιας διευρυμένης Ένωσης με σχεδόν 30 κράτη μέλη. Οι μηχανισμοί λήψης αποφάσεων που προβλέπει σήμερα η συνθήκη απλώς δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ζώνης ευρώ. Να επιτραπεί στα κράτη της ζώνης ευρώ να αποφασίζουν μεταξύ τους για ζητήματα που αφορούν το ευρώ είναι θέμα κοινής λογικής.

Η διατήρηση της σημερινής κατάστασης θα οδηγούσε στην παραλυσία. Το 2004 τα κράτη της Ένωσης που δεν ανήκουν στη ζώνη ευρώ θα είναι περισσότερα από τα κράτη που συμμετέχουν. Η ευρω-ομάδα (Eurogroupe), η οποία συνεστήθη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 1997, είναι απλό φόρουμ άτυπης συζήτησης μεταξύ κρατών που συμμετέχουν. Αναμφιβόλως χρήσιμη, μπορεί να συνεχίσει να υπάρχει ως άτυπο όργανο συζήτησης. Όμως, στο σημερινό πλαίσιο της συνθήκης, μόνον το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων (ECOFIN) μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις. Για να εξετασθούν, παραδείγματος χάριν, τα ζητήματα που αφορούν τα υπερβολικά ελλείμματα εντός της ζώνης ευρώ, τα ζητήματα που σχετίζονται με την πολιτική ισοτιμιών, οι αποφάσεις ως προς τα κράτη μέλη που επιθυμούν να υιοθετήσουν το ευρώ ή ακόμη το τμήμα των γενικών προσανατολισμών οικονομικής πολιτικής που αφιερώνεται στη ζώνη

ευρώ, η Επιτροπή συνιστά τη θέσπιση ενός «Συμβουλίου Ecofin (Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων) για τη ζώνη ευρώ» το οποίο θα περιλαμβάνει τους υπουργούς Οικονομικών μόνον των κρατών μελών της ζώνης ευρώ και θα έχει εξουσία λήψης αποφάσεων στους τομείς κοινού συμφέροντος των κρατών μελών που έχουν το ίδιο κοινό νόμισμα.

4. Πώς πρέπει να εκπροσωπείται η ζώνη ευρώ στα διεθνή οικονομικά φόρα;

Το ευρώ είναι σήμερα το δεύτερο σε σπουδαιότητα νόμισμα στον κόσμο, και η ζώνη ευρώ αποτελεί, ως σύνολο, τη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομική και εμπορική δύναμη στον κόσμο.

Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επωφελείται πλήρως σε διεθνές επίπεδο. Το ζήτημα της διεθνούς εκπροσώπησης του ευρώ παραμένει *de facto* αρρύθμιστο. Στο G7 οικονομικών, παραδείγματος χάριν, η προεδρία της ομάδας ευρώ — στην περίπτωση που δεν ασκείται από κράτος που μετέχει στο G7 — και η ΕΚΤ μετέχουν μόνον σε ορισμένα τμήματα της συζήτησης. Η Επιτροπή παρίσταται σε αυτές τις συζητήσεις για ακόμη λιγότερα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όπως η καταπολέμηση του ξεπλύματος χρημάτων ή η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Στο ΔΝΤ, η μόνη σημαντική αλλαγή από το 1999 και μετά είναι η αναγνώριση καθεστώτος παρατηρητή στην ΕΚΤ. Σήμερα η θέση της προεδρίας στις διεθνείς διαπραγματεύσεις προετοιμάζεται βέβαια συντονισμένα, αλλά αποτελεί συχνά προϊόν συμβιβασμού, ο οποίος δεν επιτρέπει στην Ένωση να επιδείξει, σε συλλογικό επίπεδο, επαρκές κύρος και ικανότητα πρωτοβουλίας.

Η Συνέλευση πρέπει να εξετάσει τα μέσα ρύθμισης αυτού του ζητήματος με πραγματισμό, όπως ήδη προβλέπει το άρθρο 111 της συνθήκης, για να αποφασίσει σχετικά με τη διεθνή εκπροσώπηση του ευρώ ή τη θέση της Κοινότητας.